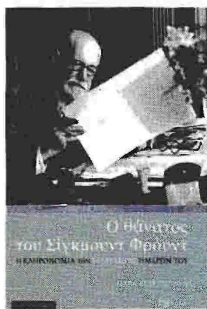

Richard Ellmann
Όσκαρ Ουάιλντ
 Μετάφραση:
 Ελεάνα Πανάγου
 Εκδόσεις: **Πατάκης**
 Σελ.: 936

Υποψιάζομαι ότι ο Όσκαρ Ουάιλντ πρέπει να είναι αυτό που στην αγοράια καθομιλούμενη ονομάζουμε «η χαρά του βιογράφου». Πράγματι, ποιος μπορεί να φανταστεί πιο μυθιστορηματική ζωή και ενδιαφέρουσα προσωπικότητα από αυτήν του εκκεντρικού Ιρλανδού, που με τα καμώματά του κατάφερε να δημιουργήσει μια τεράστια σύγκρουση γύρω από την ύπαρξή του. Θα ήταν περιττό να επισημάνουμε ότι ουδείς ενδιαφέρεται για κάποιον ασήμαντο. Η προσωπικότητα του πληθωρικού αυτού νεαρού, που στο βιβλίο χτίζεται με ιδιαίτερη επιμέλεια από τα πρώτα του κιόλας βήματα ακολουθώντας τον μέχρι τα έσχατα του σύντομου βίου του, δεν άργησε να κατακτήσει έναν πολύ δύσκολο χώρο, αυτόν της Οξφόρδης. Η παρουσία του δουβλινέζου φοιτητή κάθε άλλο παρά απαρατήρητη πέρασε, αφού εκεί ο Ουάιλντ φρόντισε να χτίσει την καλλιτεχνική του προσωπικότητα, γύρω από την οποία περιστοιχίστηκε μια πλειάδα φίλων και εχθρών. Ο Ουάιλντ έως και τα τριάντα δύο του χρόνια, έχοντας ήδη συμπληρώσει τρία χρόνια γάμου με την Κόνστανς Λόνιτ, μοιάζει να μην ασχολείται, τουλάχιστον σοβαρά, με το ζήτημα της ομοφυλοφιλίας του, το οποίο εκδηλώνεται αμέσως μετά και παίρνει σάρκα και οστά στο πρόσωπο του ωραίου αλλά άστατου Άλφρεντ Ντάγκλας. Η ολέθρια αυτή σχέση θα τον οδηγήσει στην πλήρη δημόσια ατίμωσή του, στην ταπεινωτική φυλάκισή του και τελικά στον επονείδιστο δρόμο της εξορίας, όπου και πέθανε. Μέσα από αυτή την ογκώδη και πληρέστατη βιογραφία, ο αναγνώστης έχει την ευκαιρία μιας πρώτης τάξεως γνωριμίας με έναν λεπτότατο συγγραφέα, ο οποίος κατάφερε να φιλοτεχνήσει την ίδια του τη ζωή σαν έργο τέχνης.

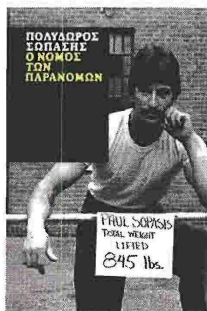
μα της ομοφυλοφιλίας του, το οποίο εκδηλώνεται αμέσως μετά και παίρνει σάρκα και οστά στο πρόσωπο του ωραίου αλλά άστατου Άλφρεντ Ντάγκλας. Η ολέθρια αυτή σχέση θα τον οδηγήσει στην πλήρη δημόσια ατίμωσή του, στην ταπεινωτική φυλάκισή του και τελικά στον επονείδιστο δρόμο της εξορίας, όπου και πέθανε. Μέσα από αυτή την ογκώδη και πληρέστατη βιογραφία, ο αναγνώστης έχει την ευκαιρία μιας πρώτης τάξεως γνωριμίας με έναν λεπτότατο συγγραφέα, ο οποίος κατάφερε να φιλοτεχνήσει την ίδια του τη ζωή σαν έργο τέχνης.

Mark Edmundson
Ο θάνατος του Σίγκμουντ Φρόυντ
Η κληρονομιά των τελευταίων ημερών του
 Μετάφραση:
 Γιώργος Λαμπράκος
 Εκδόσεις: **Πατάκης**
 Σελ.: 392

Το 1938 ο Χίτλερ εισβάλλει στην Αυστρία, κάνοντας στην ουσία κάτι αναμενόμενο, αν σκεφτεί κανείς ότι η Γερμανία από καιρό δεν έκρυβε τις διαθέσεις της και κυρίως τη μεγάλη της δυσαρέσκεια για τα αποτελέσματα του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Ανάμεσα στους 175.000 Αυστριακούς Εβραίους βρισκόταν και ο Σίγκμουντ Φρόυντ, στη δύση της πολιτάρχεις και καθόλου μάταιης ζωής του. Όπως και οι υπόλοιποι Εβραίοι, έτσι κι αυτός είχε σοβαρούς λόγους να ανησυχεί. Ο συγγραφέας ωστόσο ξεκινά με τη Βιέννη των αρχών του εικοστού αιώνα, όταν η ίδια λαμπρή πόλη στέγαζε δυο προσωπικότητες που η κάθε μια με τον τρόπο της θα σφράγιζε την ιστορία του κόσμου. Πρόκειται φυσικά για τον Φρόυντ και τον Χίτλερ, σε μια σύγκλιση του πεπρωμένου τους. Το βιβλίο αυτό εστιάζει στα δυο τελευταία χρόνια της ζωής του μεγάλου αυτού στοχαστή, ο οποίος έπασχε από καρκίνο και αναγκάστηκε να διαφύγει από τους Ναζί στο Λονδίνο, όπου έγινε αποδέκτης πρωτόγνωρων τιμών. Εκεί ο Φρόυντ κάθε άλλο παρά παραδόθηκε στην αρρώστιά του αλλά και στη γλυκιά παγίδα των τιμών. Συγκεντρωμένος στη δική του αποστολή αφοσιώθηκε στη συγγραφή ενός ακόμα προκλητικού βιβλίου υπό τον τίτλο «Ο άνδρας Μωυσής και η μονοθεϊστική θρησκεία». Τελειώνοντας τον

βίο του τον Σεπτέμβριο του 1939 ταυτόχρονα με την έναρξη του Πολέμου, ο Φρόυντ πρόλαβε να αναπτύξει τις ιδέες του για τον θάνατο, που θα κυριαρχούσε στη ζωή των ανθρώπων την επόμενη πενταετία, αλλά και την τάση του ανθρώπου να αισιάζεται τον φασισμό στην πολιτική, όσο και τον φονταμενταλισμό στη θρησκεία.

Πολύδωρος Σωπασής
Ο νόμος των παρανόμων
 Εκδόσεις: Πύλη
 Σελ.: 198

Μια δεύτερη ευκαιρία δίνει ο Φώντας Λάδης σε ένα βιβλίο πραγματικά ενδιαφέρον, το οποίο εκδόθηκε πριν δεκαπέντε χρόνια, δίχως ωστόσο να προκαλέσει την αίσθησή που του άξιζε. Η ιστορία μοιάζει πολύ με αυτές τις ταινίες που έχουμε δει κατ' επανάληψη στην τηλεόραση και σχετίζονται με τις απάνθρωπες συνθήκες ζωής που επικρατούν στις αμερικανικές φυλακές, με την αποκτήνωση και τη βία δίχως όρια. Κάθε μαρτυρία από πρώτο χέρι έχει τη σημασία της, πόσο μάλλον όταν ο αφηγητής είναι δικός μας, από τα μέρη μας και της γενιάς μας. Πρόκειται για έναν νεαρό Κρητικό που πέρασε στην απέναντι πλευρά του Ατλαντικού με όνειρα. Τα γνωστά... Εκεί όμως έμπλεξε και με τα πολλά, θες η ηλικία, θες η κλίση, μπλέχτηκε με τη Μαφία. Όταν δε έπιασε στα χέρια του όπλο τότε όλα δρομολογήθηκαν με τη σειρά τους: λεφτά, γυναίκες, καζίνο, μεγάλη ζωή, που ούτε στα όνειρά του δεν τολμούσε να αγγίξει ο νεαρός Κρητικός! Το δόλωμα μεγάλο και ο μικρός χάρτης τοίμπησε - ποιος άλλωστε

δεν θα σιμπούσε άμα τα έφερνε ο διάολος να μπλέξεις; Ήταν ζήτημα χρόνου να βρεθεί στη στενή και να γνωριστεί για τα καλά με την άλλη όψη της Υπερδύναμης. Από φυλακή σε φυλακή ο Σωπασής γνώρισε όλα τα «πρότυπα» σωφρονιστήρια της Αμερικής. Εκεί ο μικρός άντεξε και βγήκε παλικάρι, μέσα από μια σειρά απίστευτων δοκιμασιών της φυλακής. Σαμπούκαδες, συμπλοκές, απομόνωση, ανελέητοι ξυλοδαρμοί σε καθημερινή βάση βαραίνουν την καθημερινότητά του. Η αφήγηση σε κερδίζει από την πρώτη στιγμή, ανεπιτήδευτη, δίχως λογοτεχνικές «αξιώσεις», όπως σε κερδίζει και η μαγκιά του μικρού. Προσωπικά, με χάλασε η συνέχεια στις φυλακές Αλικαρνασσού. Ας είναι όμως. Φοβερή μαρτυρία.

Φρανσουά Φορεστίε
Τζον Φ. Κένεντι & Μέριλιν
 Μετάφραση: Ρίτα Κολαίτη
 Εκδόσεις: Μελάρι
 Σελ.: 312

Τις λαμπερές αλλά και σκοτεινές πλευρές της ζωής των πιο αντιπροσωπευτικών ίσως «ηρώων» της αμερικανικής κοινωνίας, του Τζον Φ. Κένεντι και της Μέριλιν Μονρόε, μας παρουσιάζει με βιογραφική ακρίβεια και μυθιστορηματική χάρη ο συγγραφέας. Πρόκειται για δυο πρόσωπα που εξέφρασαν τη λάμψη, την επιτυχία, την ευτελή, εν τέλει, και με βαρύτατο αντίκρισμα δόξα. Δυο πρόσωπα που έκρυβαν περισσότερο παρά φανέρωναν, δυο πρόσωπα που προκαλούσαν μαζική υστερία με την παρουσία τους, ο καθένας στο δικό του χώρο και επίπεδο, που εντύπωσαν περισσότερο με αυτό που δεν ήταν. Κι οι δυο τους έμειναν με ήρωες του Χόλλιγουντ, και κατά πως τα φέρνει η ζωή, που μερικές φορές ξεπερνά σε ειρωνεία τον ίδιο της τον εαυτό, το μόνο που δεν ευτύχησαν να δουν από το Χόλλιγουντ είναι το γλυκανάλατο χάπι εντ. Και οι δυο είχαν τραγικό τέλος, σκοτεινό, αφήνοντας ένα σωρό νοσηρά ερωτηματικά και μια πικρή γεύση. Το βιβλίο ξεκινά με τη δολοφονία του αμερικανικού προέδρου, την οποία περιγράφει καρέ καρέ με εξωφρενικές λεπτομέρειες, δίχως κανένα

συναίσθηματισμό - σαν μια απλή καταγραφή στιγμών, με έναν, θα λέγαμε, αφηγηματικό κυνισμό. Η συνέχεια του βιβλίου - και αυτό αποβαίνει επί ωφέλεια της αφήγησης - δεν εμπλέκεται συναίσθηματικά με κανένα από τα πρόσωπα και τα γεγονότα. Αντίθετα, δεν είναι λίγες οι φορές που επιστρατεύεται μια ισορροπημένη δόση κυνισμού και σαρκαστικής διάθεσης όταν πρόκειται να εξυπηρετηθεί το αποτέλεσμα. Μια σειρά γνωστών αλλά και άγνωστων περιστατικών συνθέτουν τις ιστορίες αυτών των δυο λαμπρών αμερικανικών περιπτώσεων, που τη ζωή τους έμοιαζε με παραμύθι του Χόλλιγουντ και κατέληξε εφιάλτης της πραγματικότητας.